

Raadsinformatiebrief

Tabel registratiegegevens

Documentnummer	26.0003654
Zaaknummer	Z26000791
Datum	31 maart 2026
Onderwerp	Jaarplan GALA 2026
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Wethouder R.W. Tesselaar

Kernboodschap

Via deze brief stellen wij u graag op de hoogte van het Jaarplan GALA 2026. Het Jaarplan GALA 2026 is een nadere uitwerking van het Uitvoeringsplan GALA 2024-2026 met een beschrijving van de activiteiten die voor 2026 in de planning staan. Het Uitvoeringsplan GALA is in een eerdere raadsinformatiebrief (d.d. 30 oktober 2024) aan u gestuurd en ook toegelicht via een presentatie tijdens de raadsvergadering van 23 januari 2025.

In het Jaarplan GALA 2026 staan de activiteiten beschreven op het vlak van gezondheid, welzijn, vitaliteit en sport die in het kader van het GALA programma in 2026 uitgevoerd gaan worden. Tevens is een fasering opgenomen wanneer de activiteiten worden uitgevoerd.

Context

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) beoogt landelijk een gezonde generatie in 2040 in een gezonde leefomgeving met een sterk sociaal netwerk te realiseren. In het Uitvoeringsplan GALA 2024-2026 zijn de doestellingen voor Opmeer beschreven waaronder 'sporten en bewegen wordt gestimuleerd voor alle leeftijdscategorieën', 'een kansrijke start voor zoveel mogelijk kinderen' en 'inwoners van Opmeer voelen zich minder eenzaam en ervaren minder psychosociale klachten'. Deze doelstellingen zijn in het Uitvoeringsplan ondergebracht onder drie overkoepelende thema's Stimuleren gezonde en actieve leefstijl, Opgroeien in een kansrijke omgeving en Versterken vitaliteit en mentale gezondheid.

Thema's & activiteiten

Binnen het Thema Stimuleren van een gezonde en actieve leefstijl vallen onder andere de uitvoering van het nieuw beleid van de buitenruimte volgens BOSS (Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten), het stimuleren van een veilig sportklimaat bij de Opmeerse sportverenigingen en het realiseren van beweegparken in de openbare ruimte en het aanleggen van beweegroutes.

Initiatieven en activiteiten die binnen het Thema Opgroeien in een Kansrijke Omgeving worden opgepakt zijn onder andere de ketenaanpakken Kansrijke start en Kind naar Gezond Gewicht, de Baby Groente Tas en aandacht voor het verminderen van alcoholgebruik.

Raadsinformatiebrief

Binnen het Thema Versterken vitaliteit en mentale gezondheid wordt aandacht besteed aan het vergroten van het bewustzijn over valrisico's en uitvoeren van interventies op dit vlak, het terugdringen van eenzaamheid door onder andere het invoeren van de ketenaanpak Welzijn op Recept, de cursus Creatief Leven en uitvoering van de erkende interventie Denken en Doen van de Nederlandse Bridge Bond.

Organisatie

De projectgroep GALA bestaande uit de projectleider Sport en preventie en beleidsmedewerkers Sport, Gezondheid en Preventief Jeugdbeleid coördineert de GALA doelstellingen en activiteiten. De kerngroep GALA, bestaande uit afvaardiging vanuit onderwijs, sport, gezondheid en ondernemers, is actief bij de invulling van het GALA betrokken en is mede beoordelaar van externe subsidie aanvragen.

Ketenaanpakken & IZA

In het GALA zijn vijf ketenaanpakken belegd. Deze ketenaanpakken zijn respectievelijk Valpreventie, Welzijn op Recept, Kansrijke start, Kind naar Gezond Gewicht en Overgewicht bij volwassenen (GLI 18+). Gemeente Opmeer is actief in uitvoering met alle ketenaanpakken. Hierbij zijn regionale netwerken opgezet met de betrokken stakeholders en worden lokale en regionale interventies uitgevoerd. De ketenaanpakken zijn onderdeel van het GALA én het Integraal Zorgakkoord (IZA). In het IZA werken zorgverzekeraars, zorgpartijen en gemeenten samen om de zorg op termijn betaalbaar te houden. De IZA-middelen die uit dit akkoord voortvloeien worden bovenop de GALA-gelden ingezet om o.a. communicatie, informatisering en samenwerking in de ketens te versterken.

Financiering

Voor 2026 is een bedrag van € 173.054 beschikbaar. Oorspronkelijk, bij de toekenning van GALA, was voor 2026 een bedrag van €153.663 beschikbaar. Door indexering is dit bedrag voor 2026 verhoogd. Een kwart van het GALA-budget wordt gereserveerd voor externe subsidieaanvragen. Inwoners en organisaties kunnen een subsidie aanvragen indienen voor initiatieven en activiteiten die bijdragen aan de GALA doelstellingen. Externe aanvragen worden zowel beoordeeld door het projectteam als door het kernteam.

Gevolgen

Met de initiatieven en activiteiten in het jaarplan GALA 2026 wordt concreet invulling gegeven aan de GALA-doelstellingen. De uitvoering van de activiteiten wordt gemonitord, zowel inhoudelijk als financieel. De beoogde resultaten staan bij de thema's beschreven. Een aantal activiteiten wordt daadwerkelijk opgeleverd, zoals de beweegparken bij de Passantenhaven en obs De Dubbele Punt. Bij een aantal andere activiteiten/interventies wordt het aantal deelnemers vastgesteld, zoals bijvoorbeeld bij cursussen Valpreventie, Creatief Leven en Denken en Doen en het aantal ouders met pasgeboren kinderen dat gebruik maakt van de Baby Groente Tas. De gezondheidseffecten op langere termijn kunnen worden vastgesteld aan de hand van de Gezondheidsmonitors van de GGD. Financiële verantwoording vindt jaarlijks plaats in de SISA verantwoording. In 2027 vindt een eenmalige eindafrekening plaats over de periode 2023-2026.

Raadsinformatiebrief

Communicatie

Communicatie over de activiteiten vindt plaats op de website van Opmeer. Ook wordt er regelmatig aandacht aan besteed door publicaties op Opmeerleeft, in De Kogge en DVG en op social media.

Borging

Dit jaar staat ook in het teken van het borgen van de activiteiten. 2026 is het laatste jaar dat de GALA-middelen van het Rijk direct worden uitgekeerd aan gemeenten. Vanaf 2027 zullen de GALA-gelden, samen met de IZA-gelden, worden opgenomen in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Het AZWA heeft (eveneens) als doel het toegankelijk en betaalbaar houden van kwalitatief goede zorg en ondersteuning, nu en in de toekomst en heeft een regionale focus. Een aantal GALA-thema's is structureel gefinancierd en wordt in het AZWA opgenomen; dit betreffen de ketenaanpak valpreventie, gezond gewicht/leefstijl (de ketenaanpakken Kind naar Gezonder gewicht en GLI), sociaal verwijzen (Welzijn op Recept), mentale gezondheid en aanpak gezondheidsachterstanden. Lokale plannen en initiatieven kunnen door middel van regioplannen in het AZWA worden opgenomen. De specifieke uitwerking en de gevolgen van het AZWA voor gemeente Opmeer worden de komende maanden bekend gemaakt.

Bij het borgen van de GALA activiteiten zal, naast de subsidie van de overheid, ook gekeken worden naar activiteiten die mogelijk zelfstandig voortgezet kunnen worden of vanuit reguliere gemeentelijke middelen structureel gefinancierd kunnen worden. Hier zal de komende maanden een financiële raming voor worden gemaakt. Dit zal eveneens met college en raad worden gedeeld.

Bijlagen

Jaarplan GALA 2026 (26.0003658)

A. Kaper – ter beek
Waarnemend gemeentesecretaris

H.M. Wiersema
waarnemend burgemeester